

PROJEKT

EESTI NSV ENTSÜKLOPEEDIA  
MÄRKSÕNASTIK

KEELETEADUS  
EESTI KEEL

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS  
TALLINN 1964

Käesoleva märksõnastiku koostasid prof. P. Ariste (osakonna juhataja) ja filoloogiakandidaat H. Rätsep ning see on läbi arutatud keeleteaduse ja eesti keele teadusliku osakonna poolt.

	Märksõnade arv	Täheruum
1. Üldkeeleteadus	126	32 050
2. Sõnavara ja sõna tähendus	96	20 300
3. Foneetika ja fonoloogia	122	21 550
4. Grammatika	193	31 850
5. Kiri	135	30 950
6. Keeled	303	77 250
7. Keeleteadlased	205	64 850
8. Keeleteaduslikud väljaanded, käsikirjad, asutused	11	3 800
K o k k u	1191	282 600

Ettepanekud ja soovid käesoleva märksõnastiku kohta palutakse saata aadressil: Tallinn, Pärnu mnt. 10, Eesti Riiklik Kirjastus, «Eesti NSV entsüklopeedia» toimetis.

TARTU ÜLIKOOLI  
RAAMATUKOGU

## I. Üldkeeleteadus

- adstraat → substraat 50  
 aglutineeruvad keeled 200  
 ajaloolis-võrdlev meetod (keeleteadu-  
 ses) 600  
 algkeel 200  
 aluskeel 200  
 amorfised keeled 200  
 analüütilised keeled 200  
 argoo → erikeel 50  
 automaatne tõlkimine 400  
 biologism (keeleteaduses) 300  
 dekodeerimine 200  
 denotaat 200  
 designaat 200  
 designaator 200  
 deskriptiivne lingvistika 400  
 diakroonia 200  
 diakrooniline 200  
 dialekt → murre 50  
 dialektoloogia → murdeuurimine 50  
 diferentsiaalne tunnusjoon → distink-  
 tiivne tunnusjoon 50  
 distinktiivne tunnusjoon 300  
 distributiivne analüüs 300  
 emakeel 250  
 ergatiivsus 200  
 erikeel 500  
 esperanto → kunstlik keel 50  
 estetism (keeleteaduses) 200  
 etnolingvistika 300  
 filoloogia 500  
 flektiivsed keeled 200  
 funktsionaalne lingvistika 300  
 funktsioon 200  
 genealoogiline sugulus → keelesugu-  
 lus 50  
 generatiivne grammatika 200  
 Genfi koolkond 300  
 glossemaatika 500  
 glotokronoloogia 300  
 häälikuseadus 300  
 informatsioon 200  
 inkorporeerivad keeled 200  
 invariant 200  
 isogloss 200  
 isoleerivad keeled 200  
 isomorfism 200  
 järjend 200  
 kakskeelsus 300  
 keel 850  
 keelegeograafia 300  
 keelekontakt 300  
 keelekorraldus 500  
 keeleliit 300  
 keelepoliitika 400  
 keelestatistika 350  
 keelesugulus 600  
 keeleteadus 600  
 keele teke → keel 50  
 keeletüpoloogia 300  
 keeleuuendus 500  
 keelkond 400  
 kirjakeel 400  
 kirjeldav keeleteadus → deskriptiivne  
 lingvistika 50  
 kodeerimine 200  
 kommunikatsioon 200  
 kommutatsioon 200  
 kood 200  
 Kopenhaageni koolkond → glosse-  
 maatika 50  
 korrelatsioon 200

kunstlik keel 400  
 kõne 400  
 lausung 200  
 leksikostatistika → glotokronoloogia  
 50  
 liiasus 200  
 lingvistika → keeleteadus 50  
 masinatõlge → automaatne tõlkimine  
 50  
 matemaatiline lingvistika 500  
 metakeel 200  
 metalingvistika 200  
 mitmekeelsus → kakskeelsus 50  
 moneem 200  
 mudel 300  
 murdeuurimine 500  
 murrak → murre 50  
 murre 300  
 märk 200  
 neohumboltiaanlus 300  
 neolingvistika 300  
 noogrammatikud 500  
 objektkeel → metakeel 30  
 paradigmaatiline suhe 200  
 Praha koolkond 200  
 psühholingvistika 300  
 psühholõgism 300  
 purism 300  
 rahvuskeel 400  
 rakenduslingvistika 400  
 relatsioon 200  
 relevantne 200  
 seem 200  
 segakeel → keelekontakt 50  
 semioloogia → semiootika 80  
 semiootika 400  
 släng → argoo 50  
 stilistika 300  
 struktureaalne lingvistika 600  
 strukturalism → struktureaalne ling-  
 vistika 50  
 struktuur 200  
 substant 200  
 substraat 300  
 sugulaskeel 400  
 suhe 300  
 superstraat → substraat 50  
 sünkroonia 200  
 sünkrooniline 200  
 žargoon → erikeel 50  
 tasand 300  
 tavakeel 300  
 transformatoorne analüüs 200  
 transformatsioon 200  
 vahetute moodustajate analüüs 300  
 variant 300  
 viipekeel 200  
 volapük → kunstlik keel 50  
 vorm 600  
 ühiskeel 350  
 ümbrus 200

## II. Sõnavara ja sõna tähendus

abisõna 200  
 abreviaatuur → lühend 50  
 adjektiiv → omadussõna 40  
 adverb → määrsõna 50  
 antonüüm 200  
 antroponüümika → onomastika 50  
 apellatiiv → üldnimi 50  
 arhaism 300  
 arvsõna 300  
 asesõna 200  
 bahuvrihi 200  
 barbarism 250  
 daktüloogia 200  
 deminutiivsõna 250  
 deskriptiivsõna 250  
 dialektism 250  
 ees- ja tagasõna → kaassõna 50  
 etümolõgia 300  
 eufemism 250  
 fraseoloogia 400  
 homofoon 150  
 homograaf 150  
 homonüüm 300  
 hüdrõnüümika → toponüümika 50

hüüdsõna 150  
 ideogramm 200  
 idiomaatika 200  
 idioom 250  
 interjektsioon → hüüdsõna 50  
 kaassõna 300  
 kardinaal → arvsõna 50  
 kohanimi 400  
 konjunktsioon → sidesõna 50  
 kõnekäänd 300  
 käändsõna 200  
 laensõna 500  
 lekseem 200  
 leksika → sõnavara 50  
 leksikograafia 400  
 leksikoloogia → sõnavaraõpetus 50  
 leksikon → sõnaraamat 50  
 lendsõna 200  
 liitsõna 400  
 lühend 200  
 monoseemia → polüseemia 50  
 märksõna 200  
 määrsõna 200  
 neologism 300  
 nimisõna 200  
 noomen → käändsõna 50  
 numeraal → arvsõna 50  
 omadussõna 250  
 onomastika 400  
 onomatopoeetiline sõna 250  
 ordinaal → arvsõna 50  
 oskussõna 200  
 partikkel → abisõna 50  
 patronüümika → onomastika 50  
 pejoratiivsõna 200  
 polüseemia 250  
 postpositsioon → kaassõna 50

prepositsioon → kaassõna 50  
 professionalism 200  
 pronoomen → asesõna 50  
 prooprium → pärisnimi 50  
 pärisnimi 200  
 pöördõna 200  
 rahvaetümolooogia 300  
 rahvusvaheline sõna 300  
 semanteem 200  
 semantika → tähendusõpetus, tähendus 50  
 semantiline kordaja 200  
 semantiline väli 300  
 semasioloogia → tähendusõpetus 50  
 sidesõna 250  
 substantiiv → nimisõna 50  
 sõna 600  
 sõnaklass 200  
 sõnaliigid 600  
 sõnaraamat 500  
 sõnastik → sõnaraamat 50  
 sõnavara 600  
 sõnavaraõpetus 500  
 sünonüüm 250  
 tabu 250  
 tegusõna 200  
 termin → oskussõna 50  
 toponüüm → kohanimi 50  
 toponüümika 300  
 tõlkelaen 300  
 tähendus 300  
 tähendusõpetus 400  
 verb → pöördõna 50  
 vulgarism 200  
 võõrsõna 400  
 üldnimi 200

### III. Foneetika ja fonoloogia

afrikaat → kaashäälikud 50  
 ahtushäälik — häälik 50  
 ajalooline foneetika 400  
 aktsent → rõhk, hääldusalus 50  
 allofoon 200  
 analoogia 250

apikaal → häälik 50  
 apokoop → lõpukadu 50  
 arhifoneem 200  
 artikulatsioonibaas → hääldusalus 50  
 aspiratsioon 200  
 assimilatsioon 300

- aste 200  
 astmevaheldus 400  
 avahäälik → täishäälikud 50  
 dentaal → kaashäälikud 50  
 diakriitiline märk 200  
 diftong 300  
 dissimilatsioon 200  
 distributsioon 300  
 dorsaal → häälik 50  
 eksplosioon 150  
 elisioon 200  
 ellips 200  
 enkliis 200  
 foneem 300  
 foneemika 200  
 foneetika 600  
 fonoloogia 600  
 foon 200  
 formant 300  
 geminaat 200  
 geminatsioon 250  
 hammashäälik → kaashäälikud 50  
 haplooloogia 250  
 helilisu 300  
 helitus → helilisu 50  
 hiaatus 200  
 huulhäälik → kaashäälikud 50  
 hääldamine 400  
 hääldusalus 250  
 häälik 800  
 häälikulugu → ajalooline foneetika 50  
 häälikuõpetus → foneetika 50  
 imihäälik → häälik 50  
 implosioon 150  
 intonatsioon 300  
 junktuur 200  
 kaashäälikud 600  
 klusiil → häälik 50  
 konsonant → kaashäälikud 50  
 konsonantism 200  
 kontraktsioon 200  
 kontrast 200  
 kontuur 200  
 kõrisulghäälik → kaashäälikud 50  
 külghäälikud → kaashäälikud 50  
 labiaal → kaashäälikud 50  
 labialisatsioon 200  
 larüngaal → häälik 50  
 lateraal → häälik 50  
 liesoon 200  
 liikvida → häälik 50  
 lingvaal → häälik 50  
 lõpukadu 250  
 metafoonia 200  
 metatees 200  
 moora 200  
 morfofoneem 200  
 morfofonemaatika 250  
 morfofonoloogia → morfofonemaatika 50  
 muljeerimine → palatalisatsioon 50  
 nasaal → häälik 50  
 nasalisatsioon 200  
 neutralisatsioon 200  
 ninahäälik → häälik 50  
 opositsioon 300  
 palataal → häälik 50  
 palatalisatsioon 250  
 paus 250  
 peenendus → palatalisatsioon 50  
 piirisignaali 200  
 prokliis 200  
 prosodeem 300  
 prosoodia 200  
 reduktsioon 200  
 register 200  
 rõhk 300  
 sandhi 200  
 segment 200  
 sibilant → häälik 50  
 sigmatism 200  
 silp 300  
 sisekadu 300  
 sisihäälik → häälik 50  
 sonant → häälik 50  
 spirant → häälik 50  
 sulghäälik → häälik 50  
 sulghäälik → häälik 50  
 svarabhakti → švaa 50  
 sünkoop → sisekadu 50  
 švaa 200  
 taandamine → reduktsioon 50  
 terminaalkontuur 200  
 toon 200

tremulant → häälik 50  
triftong 200  
täishäälikud 400  
uvulaar → häälik 50  
velaar → häälik 50  
velarisatsioon 200  
vibrant → häälik 50

vokaal → täishäälik 50  
vokaalharmonia 250  
vokalism 200  
välde 300  
vältevaheldus 200  
värihäälik → häälik 50

#### IV. Grammatika

abessiiv → kääne 50  
ablatiiv → kääne 50  
adessiiv → kääne 50  
adverbiaal → määrus 50  
aeg 400  
afiks → liide 50  
aktiiv 250  
akusatiiv → kääne 50  
alaleütlev → kääne 50  
alaltütlev → kääne 50  
alalütlev → kääne 50  
algvõrre → võrre 50  
allatiiv → kääne 50  
allomorf 200  
alternant 200  
alus 300  
apositsioon → lisand 50  
artikkel 300  
arv 350  
aspekt 200  
atribuut → täiend 50  
daativ → kääne 50  
deklinatatsioon → käänamine, käänd-  
kond 50  
deminutiiv 200  
denominaal 200  
derivatsioon → tuletusõpetus 50  
deverbaal 200  
duaal → arv 50  
eitus 300  
elatiiv → kääne 50  
enneminevik → aeg 50  
essiiv → kääne 50  
faktiiv → kääne 50  
fennism 200  
finiitne vorm 300  
fleksioon 300

fraas 200  
frekventatiiv 200  
futuurum → aeg 50  
geenus 50  
genitiiv → kääne 50  
germanism 200  
gerundiiv 200  
gerundium 200  
grammatika 900  
grammatiline kategooria 500  
grammatiline vorm 250  
hüpotaaks → lause 50  
illatiiv → kääne 50  
ilmaütlev → kääne 50  
imitatiiv 150  
imperatiiv → kõneviis 50  
imperfekt → aeg 50  
impersonaal → personaal 50  
indikatiiv → kõneviis 50  
inessiiv → kääne 50  
infiks → liide 50  
infiniitne vorm → finiitne vorm 50  
infinitiiv → tegevusnimi 50  
inhoatiiv 200  
instruktiiv → kääne 50  
intransitiivne verb → transitiivne  
verb 50  
inversioon 200  
iteratiiv 200  
juur 200  
kaasaütlev → kääne 50  
kaudne kõneviis → kõneviis 50  
kausatiiv 150  
kesksõna 300  
keskvõrre → võrre 50  
kindel kõneviis → kõneviis 50  
komitatiiv → kääne 50

- komparatiiv → võrre 50  
 komparatsioon → võrdlemine 50  
 konditsionaal → kõneviis 50  
 konfiguratsioon 200  
 kongruents → ühildumine 50  
 konjugatsioon → pööramine, pöörd-  
     kond 50  
 konjunktiiv → kõneviis 50  
 konstruktsioon 250  
 kontekst 250  
 kontinuatiiv 150  
 koopula 200  
 kõneviis 800  
 käskiv kõneviis → kõneviis 50  
 käänamine 300  
 käändkond 400  
 kääne 800  
 köide → koopula 50  
 lause 800  
 lauseliikmed 500  
 lauseõpetus 400  
 lihtlause → lause 50  
 lihtminevik → aeg 50  
 liide 400  
 liitlause → lause 50  
 lisand 200  
 lõpp 300  
 minevik → aeg 50  
 modaalsus 300  
 momentaan 200  
 moodus 50  
 morf 200  
 morfeem 300  
 morfeemika 200  
 morfoloogia → vormiõpetus 50  
 muutkond 400  
 määrus 300  
 nimetav → kääne 50  
 nominatiiv → kääne 50  
 norm 300  
 nullmorfeem → morfeem 50  
 objekt → sihitis 50  
 olev → kääne 50  
 olevik → aeg 50  
 omastav → kääne 50  
 optatiiv → kõneviis 50  
*oratio obliqua* — kõneviis 50  
 osastav → kääne 50  
 paradigma 300  
 parataks → lause 50  
 parentees 200  
 partikkel 250  
 partitiiv → kääne 50  
 partitsiip → kesksõna 50  
 passiiv 250  
 pejoratiiv 200  
 perfekt → aeg 50  
 personaal 250  
*pluralia tantum* 200  
 pluskvamperfekt → aeg 50  
 pluural → arv 50  
 positiiv → võrre 50  
 possessiivsuffixs 250  
 potentsiaal → kõneviis 50  
 predikaat → öeldis 50  
 predikatiiv → öeldistäide 50  
 preesens → aeg 50  
 prefiks → liide 50  
 preteëritum → aeg 50  
 pööramine 250  
 pöördkond 400  
 pööre 250  
 rajav → kääne 50  
 refleksiiv 200  
 reksioon 250  
 retsiiprook 150  
 russitsism 200  
 saav → kääne 50  
 seesütlev → kääne 50  
 seestütlev → kääne 50  
 sihitav → kääne 50  
 sihitis 300  
 singular → arv 50  
 sisehäälik 200  
 sisevorm 200  
 sisseütlev → kääne 50  
 subjekt → alus 50  
 suffixs → liide 50  
 sugu 300  
 superlatiiv → võrre 50  
 supiin 150  
 supletivsus 250  
 sõnajärg 300  
 süntagma 300

süntagmaatika 300  
süntagmaatiline suhe 200  
süntaks → lauseõpetus 50  
süsteem (keeles) 300  
tegevusnimi 200  
tegumood 250  
teonimi 200  
terminatiiv → kääne 50  
tingiv kõneviis → kõneviis 50  
transitiivne verb 250  
translatiiv → kääne 50  
translatiiv (tuletis) 150  
tuletusõpetus 300  
tunnus 300

täiend 250  
täisminevik — aeg 50  
tüvi 200  
viisiütlev → kääne 50  
vokatiiv → kääne 50  
vorm 300  
vormiõpetus 300  
võrdlemine 300  
võrre 300  
õeldis 300  
õeldistäide 200  
ühildumine 300  
ülivõrre → võrre 50  
üte 200

## V. Kiri

a 100  
alfa 100  
alfabeet → tähestik 50  
apostroof → kirjavahemärgid 50  
araabia kiri 600, J  
armeenia kiri 600, J  
b 100  
beeta 100  
birma kiri 600, J  
brahmi 600, J  
c 100  
č 100  
d 100  
delta 100  
demootiline kiri → egiptuse kiri 50  
devanaagari 600, J  
digraaf 200  
dzeeta 100  
e 100  
eeta 100  
egiptuse kiri 600, J  
epsilon 100  
etioopia kiri 600, J  
f 100  
fii 100  
foiniikia kiri 600, J  
g 100  
gamma 100  
glagoolitsa → slaavi kiri 50

gooti kiri 600, J  
grafeem 100  
h 100  
heebrea kiri 600, J  
hetiidi kiri 600, J  
hieraatiline kiri — egiptuse kiri 50  
hieroglüüf 300  
hii 100  
hiina kiri 600, J  
häälikukiri 300  
hüüumärk → kirjavahemärgid 50  
i 100  
ideograafia → mõistekiri 50  
interpunktsioon → kirjavahemärgid 50  
ioota 100  
j 100  
jaapani kiri 600, J  
jutumärgid → kirjavahemärgid 50  
k 100  
kapa 100  
khii — hii 50  
kiilkiri 600, J  
kiirkiri 600, J  
kipu 400, J  
kiri 500  
kirillitsa → slaavi kiri 50  
kirjavahemärgid 500  
koma → kirjavahemärgid 50  
koolon → kirjavahemärgid 50

korea kiri 600, J  
 kreeka kiri 600, J  
 kreeta kiri 600, J  
 krüptograafia → salakiri 60  
 ksii 100  
 küprose kiri 600, J  
 küsimärk → kirjavahemärgid 50  
 I 100  
 ladina kiri 600, J  
 lambda 100  
 m 100  
 maaja kiri 600, J  
 majuskel → täht 50  
 minuskel → täht 50  
 mongoli kiri 600, J  
 mõistekiri 300  
 mõttekriips → kirjavahemärgid 50  
 müü 100  
 n 100  
 nüü 100  
 o 100  
 ogamid 400, J  
 omikron 100  
 oomega 100  
 ortograafia → õigekirjutus 50  
 p 100  
 paleograafia 400  
 palimpsest 200  
 pasigraafia 200  
 pii 100  
 piktograafia → piltkiri 50  
 piltkiri 400, J  
 psii 100  
 punkt → kirjavahemärgid 50  
 punktuatsioon → kirjavahemärgid 50  
 q 100  
 r 100  
 riim → sirvilauad 50

roo 100  
 ruunikiri 600, J  
 s 100  
 salakiri 300  
 semikoolon → kirjavahemärgid 50  
 sidekriips → kirjavahemärgid 50  
 sigma 100  
 sirvilauad 300  
 slaavi kiri 600, J  
 sulg → kirjavahemärgid 50  
 sumeri kiri (tabeliga) 500  
 š 100  
 z 100  
 ž 100  
 t 100  
 tau 100  
 teeta 100  
 tiibeti kiri 600, J  
 tilde → kirjavahemärgid 50  
 tiree → kirjavahemärgid 50  
 tohtkirjad 300  
 transkriptsioon 500  
 transliteratsioon 200  
 tähestik 300  
 täht 500  
 u 100  
 v 100  
 w 100  
 vanapermi kiri 600, J  
 vene kiri 600, J  
 õ 100  
 õigekirjutus 500  
 ä 100  
 ö 100  
 ü 100  
 üpsilon 100  
 x 100  
 y 100

## VI. Keeled

- |   |  |
|---|--|
| 1) uraali keeled 500, B                 | eesti keel 3000, B                     |
| a) soome-ugri keeled 1500,<br>B + kaart | eesti kirjakeel 1500, B                |
| läänemere-soome keeled<br>1000, B       | eesti murded 1500, B + kaart (tekstis) |
|   | isuri keel 300                         |
|   | karjala keel 300                       |

liivi keel 300  
 soome keel 1000, B  
 vadja keel 300  
 vepsa keel 300  
 lapi keel 500, B  
 saami keel → lapi keel 50  
 volga keeled 600, B  
 ersa keel → mordva keeled 50  
 mari keel 400  
 mokša keel → mórdva keeled 50  
 mordva keeled 400  
 tšeremissi keel → mari keel 50  
 permi keeled 600, B  
 komi keel 400  
 permikomi keel → komi keel 50  
 sürjakomi keel → komi keel 50  
 udmurdi keel 400  
 vanapermi keel 250  
 votjaki keel → udmurdi keel 50  
 ugri keeled 600, B  
 handi keel 300  
 mansi keel 300  
 ostjaki keel → handi keel 50  
 ungari keel 1000, B  
 voguli keel → mansi keel 50  
 merja keel → soome-ugri keeled 50  
 muroma keel → soome-ugri keeled 50  
 b) samojeedi keeled 600, B  
 eenetsi keel 150  
 jennisai-samojeedi keel → eenetsi keel  
 50  
 jurak-samojeedi keel → neenetsi keel 50  
 kamassi keel 150  
 neenetsi keel 200  
 nganassaani keel 150  
 ostjak-samojeedi keel → selkupi keel  
 150  
 selkupi keel 150  
 tagvi-samojeedi keel → nganassaani  
 keel 50  
 c) jukagiiri keel 200  
 oduuli keel → jukagiiri keel 50

## 2) indo-euroopa keeled 1000, B

a) india keeled 1000, B  
 bengaali keel 200

bihhaari keel → india keeled 50  
 dardi keel → india keeled 50  
 gudžarati keel → india keeled 50  
 hindi keel → india keeled 50  
 hindustani keel 200  
 marathi keel → india keeled 50  
 mustlaskeel 150  
 paali keel → india keeled 50  
 pandžabi keel → india keeled 50  
 prakriti keel → india keeled 50  
 radžastani keel → india keeled 50  
 sanskriti keel 250  
 sindhi keel → india keeled 50  
 urdu keel → india keeled 50

b) iraani keeled 500, B  
 avesta keel → iraani keeled 50  
 beludži keel → iraani keeled 50  
 iraani keel → pärsia keel 50  
 jagnoobi keel → iraani keeled 50  
 kurdi keel → iraani keeled 50  
 osseedi keel → iraani keeled 50  
 pamiiri keeled → iraani keeled 50  
 puštu keel → iraani keeled 50  
 pärsia keel 250  
 saki keel → iraani keeled 50  
 sogdi keel → iraani keeled 50  
 taati keel → iraani keeled 50  
 tadžiki keel → iraani keeled 50  
 talošši keel → iraani keeled 50

c) slaavi keeled 500, B  
 bulgaaria keel 200  
 kirikuslaavi keel → vanaslaavi 50  
 makedoonia keel → slaavi keeled 50  
 polaabi keel → slaavi keeled 50  
 poola keel 200  
 serbo-horvaadi keel 200  
 slovaki keel 200  
 sloveeni keel 200  
 sorbi keel → slaavi keeled 50  
 tšehhi keel 200  
 ukraina keel 200  
 valgevene keel 200  
 vanaslaavi keel 200  
 vene keel 600, B

d) balti keeled 500, B  
 leedu keel 400

läti keel 400  
preisi keel 200  
e) germaani keeled 500, B  
afrikaani keel → germaani keeled 50  
alamsaksa keel → saksa keel 50  
flaami keel → hollandi keel 50  
fääri keel → germaani keeled 50  
gooti keel 200  
hollandi keel 200  
inglise keel 400  
islandi keel 200  
jidiš → juudi keel 50  
juudi keel 200  
norra keel 200  
rootsi keel 300  
saksa keel 400  
taani keel 200  
ülemsaksa keel → saksa keel 50  
f) romaani keeled 500, B  
dalmaatsia keel → romaani keeled 50  
espanjooli keel → romaani keeled 50  
hispaania keel 300  
itaalia keel 200  
itali keeled 150  
kataloonia keel 200  
moldaavia keel 200  
portugali keel 200  
prantsuse keel 300  
provanssaali keel → romaani keeled 50  
retoromaani keel → romaani keeled 50  
rumeenia keel 200  
sardiinia keel → romaani keeled 50  
vallooni keel → prantsuse keel 50  
g) keldi keeled 400 B  
bretooni keel → keldi keeled 50  
gaeli keel → keldi keeled 50  
gallia keel → keldi keeled 50  
iiri keel 200  
kornueli keel → keldi keeled 50  
kõmri keel → keldi keeled 50  
mänkisi keel → keldi keeled 50  
uelsi keel → keldi keeled 50  
h) itali keeled 200  
ladina keel 400  
oski keel → itali keeled 50  
umbria keel → itali keeled 50

i) illüüria keeled 200  
albaania keel 200  
j) kreeka keel 600, B  
koinee 200  
k) armeenia keel 500, B  
l) surnud indo-euroopa keeli → indo-euroopa keeled 50  
hetiidi keel 200  
luuvia keel → indo-euroopa keeled 50  
lüüdia keel → indo-euroopa keeled 50  
lүүkia keel → indo-euroopa keeled 50  
tohhaari keeled 200

### 3) semi-hami keeled 300

a) semi keeled 500, B  
akadi keel 200  
amhaari keel 200  
araabia keel 300  
aramea keel 200  
assüüria-babüloonia keel → akadi keel 50  
etioopia keel 200  
foiniikia keel 200  
heebrea keel 300  
ivriit 200  
süüria keel 200  
tigree → semi keeled 50  
tigrinja → semi keeled 50  
b) hami keeled 500, B  
berberi keeled → hami keeled 50  
egiptuse keel 300  
galla keel → hami keeled 50  
kabiili keel → hami keeled 50  
kopti keel 150  
kušiidi keeled → hami keeled 50  
liibüa keel → hami keeled 50  
rifi keel → hami keeled 50  
somaali keel → hami keeled 50  
tuareegi keel → hami keeled 50

### 4) baski keel 200

### 5) väike-aasia keeled 300

elaami keel → väike-aasia keeled 50  
hati keel → väike-aasia keeled 50  
mitaani keel → väike-aasia keeled 50  
sumeri keel 200  
urartu keel 200

6) **etruski keel** 200

7) **kaukaasia keeled** 500, B

a) **kartveli keeled** 300

gruusia keel 300

lõuna-kaukaasia keeled → kartveli keeled 50

mingreli-tšaani keel → kartveli keeled 50

svaani keel → kartveli keeled 50

b) **põhja-kaukaasia keeled** 400

abasiini keel → põhja-kaukaasia keeled 50

abhaasi keel → põhja-kaukaasia keeled 50

adõgee keel → põhja-kaukaasia keeled 50

inguši keel → põhja-kaukaasia keeled 50

kabardi keel → põhja-kaukaasia keeled 50

tšerkessi keel → põhja-kaukaasia keeled 50

tšetšeeni keel → põhja-kaukaasia keeled 50

c) **dagestani keeled** 400

avaari keel 150

dargi keel → dagestani keeled 50

laki keel → dagestani keeled 50

lesgi keel → dagestani keeled 50

tabassaraani keeled → dagestani keeled 50

veinahhi keeled → dagestani keeled 50

8) **altai keeled** 400, B

a) **türgi-tatari keeled** 400, B

altai keel 150

aserbaidžaani keel 200

baškiiri keel 200

gagauusi keel 100

hakassi keel 100

jakuudi keel 150

karaiimi keel 100

karakalpaki keel 100

kasahhi keel 200

kirgiisi keel 200

kumõki keel 100

nogai keel 100

oguusi keel 100

orhooni keel 200

šoori keel 100

tatari keel 200

tšuvaši keel 200

turkmeeni keel 200

tuva keel 100

türgi keel 200

uiguuri keel 150

usbeki keel 200

b) **mongoli keeled** 400, B

burjaadi keel 200

daguuri keel → mongoli keeled 50

halka-mongoli keel → mongoli keel 50

kalmõki keel 150

mogoli keel 300

mongoli keel 200

mongori keel → mongoli keeled 50

oiraadi keel → mongoli keeled 50

c) **tunguusi-mandžu keeled** 400, B

eveni keel → tunguusi-mandžu keeled 50

evengi keel 150

mandžu keel 150

nanai keel → tunguusi-mandžu keeled 50

oroki keel → tunguusi-mandžu keeled 50

orotši keel → tunguusi-mandžu keeled 50

solooni keel → tunguusi-mandžu keeled 50

udehee keel → tunguusi-mandžu keeled 50

d) **korea keel** 300, B

9) **hiina-tiibeti keeled** 400, B

a) **hiina keel** 500, B

tungaani keel → hiina keel 50

b) **tiibeti-birma keeled** 200

assami keeled → tiibeti-birma keeled 50

- birma keel 200  
himaalaja keeled → tiibeti-birma kee-  
led 50  
tiibeti keel 200  
c) tai keeled 200  
tai keel 200  
vietnami keel 200  
d) keti keel 150
- 10) mon-khmeri keeled 200  
11) munda keeled 200  
12) draviidi keeled 500, B
- bhili keel → draviidi keeled 50  
brahmi keel → draviidi keeled 50  
gondi keel → draviidi keeled 50  
kannara keel 150  
kodagu keel → draviidi keeled 50  
kota keel → draviidi keeled 50  
malajali keel 150  
oraoni keel → draviidi keeled 50  
tamili keel 150  
telugu keel 150  
toda keel → draviidi keeled 50  
tulu keel → draviidi keeled 50
- 13) malai-polüneesia keeled 400, B
- dajaki keel → malai-polüneesia kee-  
led 50  
indoneesia keel 200  
jaava keel → malai-polüneesia keeled  
50  
kaavi keel → malai-polüneesia keeled  
50  
malai keel → malai-polüneesia keeled  
50  
malgaši keel → malai-polüneesia kee-  
led 50  
polüneesia keeled 200
- 14) austroneesia keeled 400, B
- austraalia keeled 200  
melaneesia keeled 200  
mikroneesia keeled 200
- paapua keeled 200  
tasmaania keel → austroneesia keeled  
50
- 15) ainu keel 150  
16) jaapani keel 400, B  
17) eskimo keel 200  
aleuudi keel → eskimo keel 50
- 18) paleoaasia keeled 300, B
- giljaki keel → paleoaasia keeled 50  
itelmeni keel → kamtsadali keel 50  
kamtsadali keel → paleoaasia keeled  
50  
korjaki keel → paleoaasia keeled 50  
luoravetlani keel → tšuktši keel 50  
nivhi keel → giljaki keel 50  
nõmõlani keel → korjaki keel 50  
tšuktši keel → paleoaasia keeled 50
- 19) aafrika keeled 600, B
- atlandi keeled 200  
bantu keeled 200  
bantupärased keeled 200  
bušmani keeled 200  
ginea keeled 200  
guri keeled 200  
haussa keel 150  
hotentoti keeled 200  
kanuri-teda keeled 200  
kordofani keeled 200  
mande keeled 200  
niiluse keeled 200  
suaheeli keel 150  
sudaani keeled 200
- 20) indiaani keeled 600, B
- ameerika keeled → indiaani keeled 50  
asteegi keel 150  
guaranii keel 150  
ketšua keel 150  
maaja keel 150

## 7. Keeleteadlased

### 1. Eestikeeleteadlased

Aavik, J. 750, P, B  
Ahrens, E. 500, B  
Anderson, N. 300  
Ariste, P. 700, P, B  
Faehlmann, Fr. R. 400, B  
Forselius, B. G. 300  
Grünthal-Ridala, V. 300  
Gutslaff, J. 400  
Göseken, H. 400  
Hallap, V. 300  
Hermann, K. A. 500, P, B  
Hornung, J. 400  
Hupel, H. W. 500  
Hurt, J. 400  
Jõgever, J. 500, B  
Kann, K. 200  
Kask, A. 500, B  
Kont, K. 300  
Leefberg, K. 400  
Mark, J. 500  
Masing, O. W. 500  
Must, M. 300  
Muuk, E. 300  
Mäesalu, M. 300  
Mägiste, J. 500  
Nolcken, N. 300  
Nurkse, R. 200  
Nurm, E. 300  
Pall, V. 300  
Palmeos, P. 300  
Päll, E. 300  
Raun, A. 200  
Rosenplänter, H. 400  
Rätsep, H. 300  
Saareste, A. 600, B  
Silvet, J. 200  
Stahl, H. 300  
Tanning, S. 300  
Tauli, V. 300  
Thor Helle, A. 500  
Toomessalu, A. 200  
Univere, A. 300  
Veske, M. 750, P, B

Veski, J. V. 1200, P, B  
Vestring, S. H. 300  
Wiedemann, F. J. 950, P, B  
Vääri, E. 300

### 2. Soome-ugri keeleteadlased

Agricola, M. 300  
Ahlqvist, A. 300  
Beke, Ö. 300  
Bubrich, D. V. 400  
Budenz, Fr. 400  
Castrén, M. J. 500, B  
Collinder, Bj. 300  
Donner, K. 300  
Donner, O. 400  
Fokos-Fuchs, D. R. 300  
Genetz, A. 300  
Gombocz, Z. 300  
Gyarmathi, S. 300  
Hajdu, P. 300  
Hakulinen, L. 300  
Hunfalvy, P. 300  
Itkonen, E. 300  
Itkonen, T. 300  
Kalima, J. 300  
Kálmán, B. 300  
Kannisto, A. 300  
Karjalainen, K. F. 300  
Kettunen, L. 400  
Lakó, Gy. 300  
Lötkin, V. I. 400  
Maitinskaja, Kl. 300  
Melich, J. 300  
Mikkola, J. J. 400  
Munkácsi, B. 400  
Nielsen, K. 300  
Paasonen, H. 400  
Penttilä, A. 300  
Posti, L. 300  
Qvigstad, K. 300  
Ramstedt, G. J. 300  
Rapola, M. 300  
Ravila, P. 300

Reguly, A. 300  
 Sajnovics, J. 300  
 Sebestyén-Németh, I. 300  
 Serebrennikov, B. 300  
 Setälä, E. N. 600, B  
 Sjögren, A. J. 500, B  
 Szinnyei, J. 400  
 Steinitz, W. 400  
 Zsirai, M. 300  
 Thomsen, V. 300  
 Toivonen, Y. H. 400  
 Tunkelo, E. A. 300  
 Wichmann, Y. 300  
 Wiklund, K. B. 300

Poržezinski (Porzeziński), V. K. 300  
 Potebnja, A. A. 400  
 Radlov, V. V. 400  
 Smotritski, M. 300  
 Sreznevski, I. I. 300  
 Šahmatov, A. A. 500  
 Ššepkin, V. P. 300  
 Ššerba, L. V. 300  
 Žirmunski, V. M. 300  
 Tšikobava, A. S. 300  
 Ušakov, D. N. 300  
 Vinogradov, V. V. 300  
 Vostokov, V. H. 400

### 3. Läti ja leedu keele- teadlased

Balčikonis, J. 300  
 Baranauskas, A. 300  
 Bezzenberger, A. 300  
 Būga, K. 400  
 Endzelins, J. 400  
 Jablonskis, J. 300  
 Kuršaitis (Kurschat), Fr. 300  
 Ozols, A. 300  
 Smits, P. 300  
 Volteris, E. 300

### 4. Vene ja nōukogude keeleteadlased

Baudouin de Courtenay, J. 500, P, B  
 Bogoroditski, A. P. 300  
 Bulahhovski, L. A. 300  
 Buslajev, F. J. 300  
 Böhtlingk, O. 300  
 Dal, V. J. 500, P  
 Fortunatov, F. F. 400  
 Grot, J. K. 300  
 Karski, J. V. 300  
 Kondrad, N. I. 300  
 Korš, F. J. 300  
 Kratškovski, I. J. 400  
 Kruszewski, M. (Kruševski, N.) 300  
 Lomonossov, M. V. 200  
 Marr, N. J. 350

### 5. Muude maade keeleteadlased

Ascoli, G. (1829—1907) 200  
 Bally, Ch. (1865—1947) 200  
 Belić, A. (1876—1960) 200  
 Benveniste, E. (1902—) 200  
 Bloomfield, L. (1887—1949) 200  
 Bopp, F. (1791—1867) 300  
 Bréal, M. (1832—1915) 200  
 Brugmann, F. K. (1849—1919) 300  
 Brøndal, V. 200 (1887—)  
 Bühler, K. (1879—) 200  
 Champollion, J. Fr. (1790—1832) 200  
 Chomsky, N. 200  
 Curtius, G. (1820—1885) 200  
 Delbrück, B. (1842—1922) 250  
 Diez, F. (1794—1876) 200  
 Dirr, A. (1867—1930) 200  
 Dobrovský, J. (1753—1829) 200  
 Donatus (IV saj.) 200  
 Fick A. (1833—1916) 200  
 Frings, Th. (1886—) 200  
 Gabelentz, G. (1840—1893) 200  
 Gabelentz, H. (1807—1874) 200  
 Georgijev, V. 200  
 Gilliéron, J. (1854—1926) 250  
 Grimm, J. (1785—1863) 400  
 Harris, Z. 200  
 Havránek, B. (1893—) 200  
 Hjelmsov, L. (1899—) 300  
 Hocket, Ch. 200  
 Hrozny, B. (1879—1952) 200

- Humboldt, W. (1767—1835) 250  
 Jagić, V. (1838—1923) 200  
 Jakobson, R. (1896—) 400  
 Jespersen, O. (1860—1943) 250  
 Jones, W. (1746—1894) 200  
 Karadžić, V. (1787—1864) 200  
 Kopitar, B. (1780—1844) 200  
 Kuryłowicz, J. 200  
 Leibniz, G. W. (1646—1716) 200  
 Leskien, A. (1840—1916) 200  
 Levi, S. (1863—1935) 200  
 Martinet, A. 300  
 Meillet, A. (1840—1916) 300  
 Meinhof, C. (1857—1944) 200  
 Meyer, L. (1830—1910) 250  
 Meyer-Lübke, W. (1861—1936) 200  
 Miklosich, Fr. (1813—1891) 250  
 Müller, M. (1823—1900) 250  
 Németh, Gy. (1890—) 250  
 Noreen, A. (1854—1925) 200  
 Pānini (V—IV s. e. m. a.) 250  
 Paul, H. (1846—1921) 250  
 Pike, K. L. 300  
 Pott, A. (1802—1887) 200  
 Rask, R. (1787—1832) 300  
 Rousselot, J.-P. (1846—1924) 200  
 Sapir, E. (1884—1939) 200  
 Saussure, F. de (1857—1913) 400  
 Schleicher, A. (1821—1868) 250  
 Schuchardt, H. (1842—1927) 200  
 Steintal, H. (1823—1899) 200  
 Sturtevant, E. H. (1875—1952) 200  
 Zeuss, J. K. (1806—1856) 200  
 Trombetti, A. (1866—1929) 200  
 Trubetzkoy, N. S. (1890—1938) 400  
 Vámbéry, A. (1832—1913) 250  
 Varro (116—27 e. m. a.) 200  
 Verner, K. (1846—1896) 200  
 Westermann, D. 200

#### 8. Keeleteaduslikud väljaanded, käsikirjad ja asutused

- «Beiträge zur genauern Kenntniss der  
 ehstnischen Sprache» 400  
 «Eesti Keel» 300  
 Emakeele Selts 500  
 keelekonverentsid 400  
 «Keeleline Kuukiri» 300  
 Kullamaa käsikiri 300  
 piiblikonverentsid 400  
 Saaremaa käsikiri 300  
 Turu käsikiri 300  
 «Virittäjä» 300  
 «Voprossõ Jazõkoznania» 300

#### Lühendid

- B — bibliograafia  
 J — joonis  
 P — portree  
 → — vaata



Энциклопедия Эстонской ССР  
Проект словаря

ЯЗЫКОЗНАНИЕ  
ЭСТОНСКИЙ ЯЗЫК

На эстонском языке  
Эстонское Государственное Издательство  
Таллин, Пярнуское шоссе, 10

\*

Toimetaja H. Niit  
Tehniline toimetaja Ü. Laul

Ladumisele antud 13. V 1964. Trükkimisele antud  
23. V 1964. Paber 60 × 90, 1/16. Trükipoognaid 1,25.  
Trükiarv 500. MB-03578. Tellimise nr. 4069. Hans  
Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu,  
Olikooli 17/19. II

Tasuta

TASUTA

A

25888

KEELETEADUS(EK)

TÜ RAAMATUKOGU



1 0300 01016756 9